

Socialno delo in management – sinergije in antagonizmi

Okrogla miza

11.4.2019, 17h, Fakulteta za socialno delo

Za socialno delo sta morda bolj kot sociologija in psihologija pomembna dobro upravljanje (management) in etika?! Na okrogli mizi bomo združili poglede strokovnjakov iz teorije in prakse iz področja managementa in socialnega dela in tako iskali odgovore na vprašanje, kakšen upravljavsko-organizacijski okvir potrebujejo organizacije socialnega dela in socialnega varstva za strokovno in kvalitetno opravljanje svojega dela, okvir, v katerem bo moč dobro delati prave stvari.

Zdi se, da živimo v času, ko je tehnika nadvladala vse vidike naših življenj, odločitve se sprejemajo pod pretvezo takih in drugačnih optimizacij in racionalizacij, brez pravega prespraševanja, zakaj stvari počnemo tako, kot jih počnemo, in brez premisleka, kdo bo v tem procesu pridobil in kdo izgubil, pa tudi, kje želimo pristati kot posamezniki in kot družba.

Krovne organizacije socialnega dela so tako v prejšnjem letu doživele »reorganizacijo«. Z reorganizacijo naj bi se delovanje centrov za socialno delo in upravni postopki poenotili ter določene funkcije centralizirale, kar naj bi enote centrov za socialno delo razbremenilo administrativno upravnih postopkov in socialnim delavcem omogočilo, da gredo »na teren, bližje k ljudem«, kot je obljubljal slogan. Trenutna praksa kaže, da je temu ravno nasprotno, da organizacijski ukrepi vpeljali centralizacijo odločanja in zmanjšale, v socialni zelo potrebno demokratičnost odnosov, povečali možnost strankarske politizacije socialnega dela in klientelizma in ogrozili strokovno avtonomnost.

V ustaljenih oblikah pomoči in podpore obstaja grožnja homogenizacije, birokratizacije, pasivizacije in rutinizacije dela ter prevlade medicinskega modela dela nad socialnim, veliko sredstev pa je namenjenih zgolj za ohranjanje same organizacije. Premik v skupnost, proces dezinstitutionalizacije, ki se je pri nas sicer začel, a nekje na poti zastal, ki terja uporabnikom prijaznejšo organizacijo storitev, je konceptualen, metodičen, v veliki meri pa tudi organizacijski in političen izziv, za katerega so potrebna poleg strokovnih tudi upravljavsko-organizacijska znanja.

Koprski varstveno-delovni center v projektu Varstvo in delo po osebni meri, skupaj s študenti Fakultete za socialno delo in Ekonomske fakultete, Inštitutom za socialno varstvo RS, raziskuje možnosti prehoda od medicinskega modela k socialnemu, s premikom od potreb k pravicam in usmeritvijo v storitve po osebni meri, samostojno življenje in vključenost v skupnost, z namenom dezinstitutionalizacije in preobrazbe VDC-ja v službo, ki bi ustrezneje odgovarjala njihovim uporabnikom. Poleg vpeljevanja novih pristopov in metod je cilj projekta oblikovanje vizije in modela, z novimi operativnimi shemami, ki bi tako preobrazbo podprli. Rezultati raziskovalnega dela bodo pripomogli k poglobljenemu razumevanju delovanja varstveno-delovnih centrov nasploh, oblikovane rešitve pa bi lahko postale model tudi za druga okolja. Projekt obenem predstavlja priložnost, da v luči nove paradigme dolgotrajne oskrbe, na novo premislimo vlogo varstveno-delovnih centrov v sistemu socialnega varstva. VDC-ji so namreč vmesne strukture, med institucijami in samostojnim, navadnim življenjem doma, ki so enakomerno geografsko porazdeljeni (skoraj kot CSD), in kot taki predstavljajo razvojni potencial, ki ga ne gre prezreti.

K sodelovanju na okrogli mizi smo povabili strokovnjake iz teorije in prakse, da bi skupaj z njimi prediskutirali sinergije in antagonizme med socialnim delom in managementom, in da bi vpogled, ki ga bomo ustvarili, med drugim, upoštevali pri pripravi akcijskega načrta za sodobnega varstveno-delovnega projekta.

Sodelujoči:

Dragica Fojan, *Varstveno-delovni center Koper*

Tatjana Knapp in **Drago Brumen**, *Zavod Risa, center za splošno, funkcionalno in kulturno Opismenjevanje*

Simon Colnar, *Ekonomsko fakulteta Univerze v Ljubljani*

Moderira:

Vito Flaker, *Fakulteta za socialno delo*

Na okrogli mizi si bomo zastavljali vprašanja kot so: Kako se organizirati po reorganizaciji, da bodo centri za socialno delo lahko tudi v prihodnje delali socialno delo? Kako upravljati organizacije socialnega dela, da bodo omogočale delo v službi uporabnikov, po metodah in načelih socialnega dela; strokovno avtonomnost, angažirano delovanje in pospešen razvoj? Kako forma definira vsebino in kako vsebina formo? Kak je ustrezen organizacijski mikš in način vodenja za vzpostavljanje dolgotrajne oskrbe v skupnosti? Kako organizacijska struktura in način upravljanja odpirata ali zapirata prostor za demokratičnost, sodelovanje, osmišljeno delovanje in krepitev posameznika in skupnosti?